

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előzetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányzószékben.

Az adóreform.

Fővárosi munkatársunk ezen értékes cikkét melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Az 1848. VIII. törvénycikk, mely a közös teherviselésről szól, a következő alapelvek kifejezésével van bevezetve: „Magyarország és a kapcsolódó részek minden lakosai minden közterhet különbség nélkül egyenlően és aránylagosan viselnek.” Hatvan év múlt el, hogy ezt a törvényt meghozták és hatvan év óta nem sikerült ennek az intenciónak azt a részét valóvá tenni, hogy az aránylagos teherviselés a gyakorlatban végrehajtható. Így lett az egyenlő adóviselés nagy igazságtalanságok forrásává, így lett a mai adórendszer már évtizedek óta tarthatatlanná.

Wekerle Sándor első miniszterelnöksége idején már érezte ezt a kiálló igazságtalanságot és már akkor elkezdte koncipálni azt az adóreformot, mely az egyenlő adóviselés elvét egészíti az aránylagos teherviseléssel. Tizenhat év előtt el is készült koncepciójának általános részével és ezt egy nagy adóreform-elaborátumban dolgozta fel, de a részletekre már nem maradt ideje. El kellett hagynia a miniszterelnöki és pénzügyminiszeri széket és elaborátuma örökségképpen az őt követő kormányokra maradt. Széll Kálmán a maga miniszterelnöksége idején komolyan foglalkozott azzal a tervvel, hogy Wekerle elaborátuma alapján elkészítse az adóreformot, de neki sem jutott annyi ideje, hogy ezzel elköszönjön. És így, amint ezt Széll Kálmán

a pénzügyi bizottság szerdai ülésén lelkes szavakkal fejezte ki, a miniszterelnökségbe és a pénzügyminiszeriségbe visszatért Wekerlenek juttatta a Gondviselés azt a szerepet, hogy amit tizenhat év előtt kezdett, azt ő fejezhesse be. És Wekerle tényleg be is fejezte. Ugyanazok a célok és intenciók, amelyek tizenhat év előtt, midőn az ő pénzügyminiszerisége következtében Magyarország pénzügyei a legrozásábban állottak, ugyanazok a célok és intenciók vezették most is, mikor a sok mulasztás folyamánként az állami pénzügyek eljutottak ahhoz a ponthoz, hogy az államháztartás egyensúlyának nagy érdeke a további kiadásokban megállást követelnek. Wekerle intenciói változatlanok maradtak. Ő előtte ma is az legegyszerűbb, ami tizenhat év előtt, hogy t. i. az adó reform terén el kell térni a merev fiskális szempontok rideg magasztalásától és át kell térni a szociális igazságok és főként a teherviselési és versenyképességi elvek termékenyítő talajára. Ezért alkotta adóreformját úgy, hogy az egyes ágak kontingentálásával egyrészt határt szabjon annak, hogy a kincstár többet szedhessen be, mint amennyi gazdasági és szociális szempontból megengedhető; ezért hozta be az adómentes létminimumot, amely által sok százezres kis egzisztencia fejszabadul minden adóteher alól; ezért szállította le az adókulcsot a földadónál és a kereseti adónál; ezért törölte el a kereseti adó I. és II. fokozatát, mely a fejadók középkori intézményén alapult; és ezért hozta be az általános jövedelmi adót, amely szemben az adókulcs leszállításával,

szemben a létminimummal, az igazságos és arányos teherviselési képességet kutatja ki és azt célozza, hogy senki se bujhasson ki könnyen szertelenül nagy jövedelmeivel az igazságos megadóztatás alól és ezzel ne hárítsa át az állam terheit oly vállakra, amelyek ezeket kevésbé bírják ki.

Ezek Wekerle adóreformjának alapelvei, melyeknek keresztülvitele egyértelmű az adószállítással. A pénzügyi bizottság szerdai ülésén maga Wekerle jelentette ki azt, hogy el van készülve arra, hogy az első évében a kincstár bevételei ezen reform következtében apadni fognak. És mégis hogy van az, hogy ezen pozitív igazságos és jogos aggodalommal szemben a közönség köreiben nyugtalanságot tudtak kelteni az adóreform célja és irányzata ellen és el tudták terjeszteni a félelmet, hogy a szóban forgó adóreform adóemlést jelent és hogy az adózók vállairól a terhek nem csak levétetni nem fognak, hanem dacára adókulcs leszállításának, még nagyobb terhek fognak származni belőle.

Ennek a sajtóságnak jelenségnek vizsgálata szintén egyik fontos momentumát képezte a pénzügyi bizottság szerdai tárgyalásának és több szóval, köztük Buza Barna képviselő nagyon helyesen definiálta ennek okát. Ez az ok pedig az, hogy vannak igenis, akik eddig a könnyen szerzett jövedelmeket el tudták titkolni az adókövető bizottság előtt és ezek érezvén azt, hogy ezen hamis, erkölcstelen játék a szőnyegen levő adóreform következtében tovább nem lesz folytat-

Az első lopás.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

Igaz ugyan, hogy a legtöbb gyerek püspöknek készül, mikor az első diákszóba beleszól, hanem azért akad akárhány olyan is, kire az édesapja már kölyök korában egész nyugodt lélekismerettel ráfoghatja, hogy nem fog valami nagy csudát tenni a tudományok mezéjén.

Azok közé tartozot Gombkötő Bence is.

Edesapja már előre letett róla, hogy valamire való embert faraghatson belőle. Benne volt az már a familiában. Ő is hatan tanultak testvérek: ötöt kicsaptak, a hatodik meg azért maradt ki, mert sokallotta már a sok tudományt, mit tanárai beléje vertek. No és az alma nem szokott messze esni a fájától. Bence se lesz külön ember tulajdon szülőjénél. Azért mikor az öreg Gombkötő a gyereket bekovartélyozta Hajnik Sámuel, becsületes köteles mesteremberhez, azzal rekomendálta neki a fiút:

— Pár ökröt rááldozok, ámbátor a bornyu is kárba veszett a kölyöknél. Tessék rávigyázni a gyerekre, mert hát nem annyira a tudomány, mint inkább a városi nevelés lézen szükséges

neki. Azért csak rövidre tessék fogni nála a gyepőt.

— Sohse féltse azt, urambátyám, — mondotta büszkén a köteles, — tudom, mi a böcsület és a böcsületből egy hajszál sem engedek.

— Ugy úgy, kedves maiszter ur, — fejezte be Gombkötő, Bálint, — azt hiszem, megértettük egymást.

Fogatott s megindult hazafelé. Bence a köteles kapujából nézett utána a pogácsás tarisznyával kezében. Kicsit furcsán érezte magát. Különösen a házigazdájától vala nagy respektusa. Fogalma se volt felőle, hogyan fogja az a böcsülettel bejelje diktálni. Talán csak elveri mindennap? Kitélik tőle: az áztatott kötél igen olcsó annál, a ki maga csinálja.

— Bence! szólit ki neki a köteles.

A fiu szinte kedvetlenül fordult meg. Előérzete azt sugta neki, hogy most kezdődik az első lecke. Szép lassan bekullogott s ott benn a köteles csakugyan előfogta.

— No gyerek, kezdte teljes komolysággal, én most megmagyarázom neked, mi a böcsület. Döb félre azt a tarisznyát és hegyezd a füledet.

A fiu szó nélkül engedelmesskedett.

A köteles egyet köhintett s azután elkezdte.

— Tudod fiam, a böcsület kényes dolog, olyan mint a háttal egymás ellen fektetett nyíkanó bőr a ropogós csizma talpában. Ki sokat jár sárba, vízbe, annál bizonyosan megveszekedik. A miként hogy böcsületes megveszekedik annak az embernek is, ki sokat huzkodik sárban vízben. Értetted fiam?

— Igenis, volt a válasz. Pedig dehogy is értette. Annyit sem értett belőle, mit a kanári a sárga rigó danájából.

— Hadd látom tehát, hogyan és mikép értetted? Először is mondd csak gyerek, szeretsz-e verekedni? No ne huzódozzál, csak ki vele. No persze hogy szeretsz, leolvassom az orrodrol. A mult heten is földhöz vágta...

— Kárász Miskát, kottyantotta ki Bence egészen önkénytelenül.

— Bence, hagyta rá a köteles, ki mellesteg mondvá két diákiskolát is végezted, tehát mondd meg nekem, a ki sokat verekedik böcsületes ember-e?

— Nem, volt a szilárd válasz.

— Te bibasz! róta meg a gyereket a köteles, hát, hogyne volna az azért böcsületes.

Bence nagyot nézett és várta, mi következik már most.

A köteles folytatta:

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS
VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Mai lapunk 6 oldal.

FJNb00000193

SZÍNHÁZ.

Csütörtök, nov. 19.

A kék egér. Ujdonság. Franciaországot tönkretette az, hogy eljutott annyira, hogy szégyenkezni többé nem tud, hogy nincs társadalmában becület, különösen nincs asszonyi tisztesség. Ebben a szomorú alkonyatban pusztul el a francia gloire. Europa gyöngye, a finom ízlés otthona, a divat, az elegancia szalonja csöndesen mállik szét. Aki megnézi a modern francia népet, elcsodálkozik rajta, hogy ez az elványadt, vérenélküli, vézna, alacsony nép hogyan lehet a nagy Napoleon Európát meghódító seregének vérbeli utóda. Gyermekei 20 év előtt kiálték már magukat, hogy akkor, amikor a hazának erős karokra, edzeit szívekre volna szüksége — csak rút szubarita vázakra talál. Vilmos német császár büszkén vágta a franciák arcába:

— Nekünk nincs szükségünk háborúra Franciaország ellen, hiszen Franciaország jövőtől minden évben egy Szedánt nyerünk meg, anélkül, hogy egy csepp vértünk ottonók.

Franciaország elsápadt volna e szavakra, ha tudna még sápadtabb lenni s aztán mállik szét tovább rothadó erkölceiben.

A kék egér ennek a francia szellemnek szülötte. Annak a szellemességével, annak a romlottságával. Lehetnek talán jó oldalai, — mi azt nem nézzük, mert nem látjuk. Nekünk egy kötelességünk van, amit magunkra vállaltunk, őrtálva figyelni a színház. hivatására, a színház kötelességeire. S mivel a székesfehérvári színház nem lehet hivatása a francia romlottság b. cillusainak terjesztése, a mi ifjúságunknak megtartása, olyan daraboknak előadása, ahova tisztességes anya nem viheti a még pirulni tudó leányait, — ezért felemeljük szavunkat az ilyen darabok ellen és tiltakozunk. Tiltakozunk a színház, a jóízű, a tisztesség, különösen és legfőképp a fiatalság érdekében, amelyet óvni kívánunk a francia léhaság és annak következményei ellen. Ezért nem irunk a Kék egérről, se az előadásról semmit.

Egyébíránt maga a közönség is kellőképp és érdeme szerint honorálta ezt a malacságot. A színház — a premiéren — kongott az ürességtől.

Péntek, nov. 20.

Tatárjárás. Zónában. Délben már jegyet sem lehetett kapni. Óriási közönség, kitünő játék és nagyon jó mulatása a publikumnak.

A színház heti műsora:

Vasárnap: (délután) Koldusgróf.
(este) Naftalin.

Hétfőn: Dollárkirályné.
Kedden: Keserű mézesetek.

Szerdán: Vetélytárs.

Csütörtökön: Szerencsefia.

Pénteken: Tatárjárás.

Sombaton: Nagymama.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, esakis

Schiebt szarvasszappannal

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségesítettik.

Székesfehérvár szab. kir. város árvaszöke.

4415/árv. 1908 szám.

Gyámhatósági árverési hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város árvaszöke ezennel közhírré teszi, hogy az id. Orsonits (Fagyos) Mihályné született Pap Erzsébet, ifj. Orsonits Mihály és Orsonits Imre tulajdonát képező alább körülírt, a kertek alja 20 szám alatt levő ház, kert és udvar folyó évi november hó 30 án délelőtt 10 órakor az alább olvasható feltételek mellett az árvaszök jövahagyásától feltételezeten Lipcsey Lajos árvaszöki ülnök hivatalos helyiségben gyámhatósági nyilvános árverésen eladatik.

Kérjük az árverezni szándékozókat, hogy pontos időben jelenjenek meg.

Gyámhatósági önkéntes árverési feltételek.
1. Id. Orsonits (Fagyos) Mihályné született Pap Erzsébet gondnokának Peresztégi Horváth Györgyné született Pap Annának ifju Orsonits Mihálynak, Orsonits Imrénnek együttes kérelme

folytán Székesfehérvár szab. kir. város árvaszöke árverés alá bocsájta a székesfehérvári 422 számú tkvi betétben A. I. 1—2 sor, 2709 és 2710 hrsz. alatt foglalt a kertalj utca 20 szám alatt levő házat, udvart és a 311 négyzetöl kiterjedésű kertet 3600 (háromezerhatszáz) korona kikialtási ár mellett.

2. A venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10 %-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez lefizetni.

3. A vevő tartozik a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számított egy hó, a másodikat két hó, a hamadikat három hó alatt az árverés napjától számított 6 % os kamatokkal együtt Székesfehérvár szab. kir. város gyám letéptéztárában befizetni.

4. A vevő a legközelebbi házbérnegyedkor lép az ingatlanok birtokába.

5. A vevő a megvett ingatlan után tartozik az adókat 1909 évi február 1 napjától viselni, a vevő terhét képezi az adásvételről kötéendő adásvételi szerződés az átírás és a kirovandó számlák.

6. A gyámhatóság az ingatlanokat 1909 évi február 1-ő napjáig tehermentesíti.

7. Ha vevő a megvett ingatlan vételárát az árverési feltételek értelmében kellő időben le nem fizetné, az ingatlan az ő kárára és veszélyére újabb árverésen fog esetleg becsáron alul is eladati.

8. Az árverési hirdetmény egy a városház kapuján való kifüggesztéssel a helybeli lapokban hirdetményképen tetetik közzé.

Székesfehérvár szab. kir. város árvaszökének 1908. évi november hó 19 én tartott üléséből.

Lipcsey Lajos sk.,
árvaszöki h. elnök.

Kályhák és takaréktüzhelyek fűtésére
legalkalmasabb,
leggazdaságosabb,
legkellemesebb tüzelőanyag

a sajtolt szén,

mert:

állandóan egyenletes meleget ad,
mennyisége könnyen ellenőrizhető,
nem piszkít és kezelése egyszerű.

100 kgr. ára házhoz szállítva 2 k 40 f.

Megrendelhető Székesfehérváron:

„Sajtolt szén“ elárúsító raktárban

Stibál Gusztáv Rákóczy-utca 6. sz.

(Galambos-ház) és

Krausz Verona dohánytözsdéjében,

Nádor-utca.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Kossuth-utcában levő

KEGYELET temetkezési vállalatot

a mai kor igényeinek megfelelően újból berendezték. — Elvállalunk temetéseket a legerényebbtől a legmagasabb igényekig:

50 koronától 3000 koronáig.

!!! Nagy választék érc és fakoporsókban !!!

Hu: lszállításokat eszközlünk bármely városba vagy vidékre, ehhez külön kocsival rendelkezünk.

A nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérve, maradunk tisztelettel

Hermann Károly és Társa.

Hölgyközönség

figyelmébe!

Áruházunkban a szokásos nagy
Karácsonyi
alkalmi kiárúsítás

megkezdődött! Ez alkalommal olyan szenzációs árleszállítást alkalmaztunk, mely mindenkit bámulatba fog ejteni! Egyik fő karácsonyi cikkünk a nyárról visszamaradt

80 cm. széles mosóselyem, mely előbb 1 frt. 80 kr. volt, — most karácsonyi ár 98 kr.

Különösen a nyárról visszamaradt cikkeket bámulatos leszállított áron bocsájtjuk eladásra! Nagy karácsonyi occasiót képez, melyet féláron alul kaphatnak hölgyeink

80 cm. széles angol ruhavászon 58 kr. Minden divatos sima színben van raktáron!

Kiemelendő skiváló alkalmi vételt képez a nagy mennyiségben visszamaradt

mosó levantin, :: :: :: :: :: :: :: :: :: :: melynek occasió ára 25½ kr.

Valódi tiszta gyapju francia delének, melyek saison ára 80 és 90 kr. volt, **karácsonyi occasióban 45 kr-ért kaphatók!**

Szenzációs meglepetésül szolgálnak a többek közül kiemelt alábbi cikkek:

Jó minős. divatselymek mtrre 1 f. 3 kr.

Kockás s. nopé kelme mtr 48 kr.

140 cm. kosztümszövet mtr 1 f. 35 kr.

Kitűnő minőségű, széles flanell-barchet métere 23 kr.

Nagy karácsonyi mintagyűjteményünket t. vevőinknek kívánatra szíves készséggel — bérmentve küldjük!

SCHUBERT és SCHLESINGER
női divat, konfekció és kelengye nagy áruháza,
Székesfehérvár, Nádor-utca.

LEGJOBB CIPŐTISZTÍTÓSZER

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. NIGRIN egészségi szempontból melegen ajánlható, mert NIGRIN folytonos használatnál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

ST. FERNOLENDT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

A ft. papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Fehérgy-házmegyei Főtisztelendő papságot, hogy az összes **egyházi és tanügyi nyomtatványok** egyházmegyénkben elő-írt szöveggel ráktárunkon készen állnak és így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával a legolcsóbb árak mellett szállíthatjuk.

Továbbá ajánljuk

Nyomdai intézetünket

mindennemű könyvnyomdai munkák mű-vek, röpiratok, folyóiratok, zárszámadá-sok, évi jelentések kimutatások, kör-levelek, hirdetések, fairagasok, le-vélpapírok, horitékok, stb. elkészítésére izléses kivitelben, olcsó árak mellett.

Ki nyomtatványszükségletét nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó utján való terjesztését is elő segíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Székesfehérvár, 1908. szeptember hó.

Egyházmegyei könyvnyomda.

Eladás szabott áron!

GERENDAI GYULA

vászo, n. fehérmemű-, rőfös-, rövid- és szövött-árak üzlete.

A jó gazdasszony öröme és disze, Ha szekrénye szép fehérmeművel van Színültig töltve.

A cég jelmondata.

Az óbudai fehérmemű-gyár leg-ujabb készítménye egy a maga — nemében páratlan és olcsó —

HÓFEHÉR VASZON

melynek egyedüli helybeli lera-kata nálam van. — **Egy vég, 23 mtr 16 kor. 50 fill.** a bevezetett — 5% pénztári engedménnyel. —

Tisztelettel meghívom a nagyérd. közönséget, szíveskedjen bevasár-lási kényszer nélkül üzletemet megtekinteni, ahol **vászon-árak és kész férfi-, női- és gyermek-fehérmeműeken** kívül **női ruhakelméket, selyem kelméket, színtartó ruha és blouse barchetokat, szőnyeg és agypokrócok, bőr és kötött keztyűk, teli meleg alsóruházatot tartok** — — — raktáramon. — — —

Nagy készlet miatt paplanok leszállított áron

szerezhetőek be.

Megérkeztek a legujabb nyakkendők és zsebkendők.

Cseccsemők részére teljes kelengyekészlet raktárcn.

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban Szent István-tér 1.

VÉDJEGY.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusítói ezen védjeggyel ismerhetők fel.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.
varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.